

Kursplan

Fakulteten för hälso- och livsvetenskap

Institutionen för psykologi

1PS512 Utvecklings- och personlighetspsykologi, 15 högskolepoäng

Personality and developmental Psychology, 15 credits

Huvudområde

Psykologi

Ämnesgrupp

Psykologi

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2015-06-18

Senast reviderad 2017-06-09 av Fakulteten för hälso- och livsvetenskap. Revidering av litteraturlista och språkliga förtydliganden.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2017

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Matematik B, Samhällskunskap A eller Matematik 2a / 2b / 2c, Samhällskunskap 1b / 1a1 +1a2.

Mål

Efter avslutad kurs skall studenten kunna:

- Redogöra för centrala utvecklingspsykologiska teorier om människans sociala, emotionella, neurobiologiska och kognitiva utveckling såväl i olika åldersfaser som i ett livslöppsperspektiv med beaktande av genus och mångfaldsperspektiv.
- Redogöra för centrala teorier om personlighet och personlighetsutveckling.
- Redogöra för föräldrablivande och betydelsen av samspelet mellan barn och omsorgspersoner för mental hälsa och relationsutveckling i ett livslöppsperspektiv.
- På en elementär nivå kunna redogöra för atypisk utveckling hos barn samt tillvägagångssätt och nödvändiga överväganden vid psykologiska utvecklingsbedömningar av barn.
- Redogöra för utvecklingspsykologiskt orienterade hälsofrämjande och förebyggande insatser och kunna förklara innebörden i prevention på universell, selektiv och indikerad nivå.
- Söka fram, referera enligt APA-systemet och muntligt och skriftligt sammanfatta och reflektera kritiskt kring vetenskapliga artiklar.
- Genomföra en intervju med barn och en äldre med utgångspunkt i ett anvisat teoretiskt ramverk och med användande av grundläggande samtalsmetod.

Innehåll

Kursen som helhet: Utifrån centrala utvecklingspsykologiska teorier och begrepp studeras människans kognitiva, språkliga, sociala och emotionella utveckling i ett livsloppsperspektiv.

Samband mellan utveckling och genus, sociala och kulturella faktorer belyses. Vidare behandlas sambandet mellan tidiga erfarenheter av samspel mellan barn och vuxna och psykisk hälsa och ohälsa i olika åldrar. Olika aspekter av föräldraskap, samspel och lärandeprocesser inom och utom familjen samt utvecklingens biologiska förutsättningar studeras med en utvecklingssystemisk utgångspunkt.

En översikt av teori och metoder för utredning och bedömning av utvecklingsproblematik hos barn ingår i kursen.

Praktisk övning i att observera någon aspekt av barns utveckling genomförs. Intervju med en äldre person utifrån livsloppsperspektiv/åldrandeperspektiv genomförs.

I personlighetsmomentet behandlas psykologisk variation mellan individer och grupper, och centrala teorier som skapar ramar inom personlighetspsykologin tas upp.

Delkurser:

Delkurs 1: Normativ utveckling, 10 hp. I denna delkurs betonas:

- Övergripande utvecklingspsykologiska teorier.
- Fostertidens betydelse.
- Genetikens och miljöns gemensamma och interaktiva bidrag till utveckling.
- Genusperspektiv och kulturella perspektiv på utveckling.
- Åldrandets psykologi.
- Begrepp i utvecklingspsykologi.

Delkurs 2: Personlighetspsykologi, 3 hp. I denna delkurs betonas:

- Personlighetsutveckling och dess koppling till andra teoretiska konstrukt såsom temperamentsteori och anknytningsteori.

Delkurs 3: Avvikande utveckling, 2 hp. I denna delkurs betonas:

- Perinatal ohälsa hos föräldrar och dess konsekvenser för barnet.
- Metoder för utvecklingsbedömningar av yngre barn.
- Det utvecklingspsykopatologiska ramverket.

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs som:

- Problembaserat lärande (PBL).
- Föreläsningar.
- Laborationer/intervjuer och möten med barn och/eller äldre.
- Seminarier.
- Grupparbete.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Delkurs 1 examineras genom:

- Aktivt deltagande med uppvisande av för basgrupps temat relevanta kunskaper vid samtliga PBL-basgruppstillfällen, samt fullgörande av PBL-documentation i enlighet med studieguide.
- Skriftlig tentamen om utvecklingspsykologiska begrepp och milstolpar.
- Genomförd och godkänd intervju/lab med barn och/eller äldre med utgångspunkt i

Piagets teorier, genusteori eller åldrandeperspektiv.

Delkurs 2 examineras genom:

- Inspelning av film där personlighetsteorier gestaltas och exemplifieras. Skriftlig dokumentation av denna uppgift ingår.

Delkurs 3 examineras genom:

- Självständig framsökning, granskning och skriftlig sammanfattning och kritik av en vetenskaplig artikel om avvikande/atypisk utveckling.

- Aktivt deltagande med uppvisande av relevanta kunskaper vid basgruppstillfälle om avvikande utveckling och fullgörande av PBL-dokumentation.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts. För betyget godkänd på hela kursen ska alla de förväntade målen vara uppnådda.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt.

Övrigt

Kursen ingår i psykologprogrammet, SAPSY.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk kurslitteratur

Tetzchner, S. v. (2016). *Utvecklingspsykologi*. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144060781 718 sidor

Broberg, A. A., Granqvist, P. A., Ivarsson, T. A., Risholm-Mothander, P. A. (2006). *Anknytningsteori: Betydelsen av nära känslomässiga relationer*. Stockholm: Natur & Kultur. ISBN: 9789127109759 364 sidor

Hagberg, B. och Rennemark, M. (2004). *Den åldrande människans psykologi. Ett livsloppsperspektiv*. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 978914401769 126 sidor

American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association (6.th ed.)*. Washington, D.C.: American Psychological Association. ISBN 9781433805615

Vetenskapliga artiklar enligt kursledarens anvisningar tillkommer. Ca 350 s.

Föreslagen referenslitteratur:

Broberg, Anders; Almqvist, Kerstin; Risholm Mothander, Pia & Tjus, Tomas. (2015). *Klinisk barnpsykologi: utveckling på avvägar*. Stockholm: Natur och Kultur.

Broberg, A. (2008). *Anknytning i praktiken: tillämpningar av anknytningsteorin*. Stockholm: Natur och kultur, 2008 (Finland).

Fahlke, C. & Johansson, P-M. (2007) *Personlighetspsykologi*. Stockholm: Natur och Kultur. 288 s.

Larsen, R. J., Buss, D. 1., Wismeijer, A., & Song, J. (2013). *Personality psychology: domains of knowledge about human nature*. London: McGraw-Hill Higher Education , 2013.

Frisén, Ann, Hwang, Philip. (2006). *Ungdomar och identitet*. Stockholm: Natur och Kultur. 218 sidor.

Magnusson, Eva & Marecek, Jeanne. (2010). *Genus och kultur i psykologi*. Stockholm: Natur och Kultur.

Vaughn, Lisa (2010) *Psychology and Culture: Thinking, Feeling and Behaving in a Global Context*. Psychology Press (Kan lånas på Ebrary som e-bok).